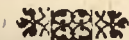

CAPITA,
QVIBVS GRAE-
CI, ET RVTHENi
à Latinis in rebus Fidei dif-
fenserunt, postquam ab Ec-
clesia Catholica Græ-
ci desciucere.

TRADITA AB ANTO-
nio Posseuino, de Societate IESV, in
magno confesseu Procerum, Ioanni Ba-
siliij, magno Moscouiæ Duci, 3.
Martij, 1582. in Ciui-
tate Moscuæ.

HIS IISDEM CAPITI-
bus breuis, dilucida, & solida er-
rorum Græcorum, & Ruthe-
norum refutatio con-
tinetur.

1. *Thomae*
 2. *Thomae*
 3. *Thomae*
 4. *Thomae*
 5. *Thomae*
 6. *Thomae*
 7. *Thomae*
 8. *Thomae*
 9. *Thomae*
 10. *Thomae*
 11. *Thomae*
 12. *Thomae*
 13. *Thomae*
 14. *Thomae*
 15. *Thomae*
 16. *Thomae*
 17. *Thomae*
 18. *Thomae*
 19. *Thomae*
 20. *Thomae*
 21. *Thomae*
 22. *Thomae*
 23. *Thomae*
 24. *Thomae*
 25. *Thomae*
 26. *Thomae*
 27. *Thomae*
 28. *Thomae*
 29. *Thomae*
 30. *Thomae*
 31. *Thomae*
 32. *Thomae*
 33. *Thomae*
 34. *Thomae*
 35. *Thomae*
 36. *Thomae*
 37. *Thomae*
 38. *Thomae*
 39. *Thomae*
 40. *Thomae*
 41. *Thomae*
 42. *Thomae*
 43. *Thomae*
 44. *Thomae*
 45. *Thomae*
 46. *Thomae*
 47. *Thomae*
 48. *Thomae*
 49. *Thomae*
 50. *Thomae*
 51. *Thomae*
 52. *Thomae*
 53. *Thomae*
 54. *Thomae*
 55. *Thomae*
 56. *Thomae*
 57. *Thomae*
 58. *Thomae*
 59. *Thomae*
 60. *Thomae*
 61. *Thomae*
 62. *Thomae*
 63. *Thomae*
 64. *Thomae*
 65. *Thomae*
 66. *Thomae*
 67. *Thomae*
 68. *Thomae*
 69. *Thomae*
 70. *Thomae*
 71. *Thomae*
 72. *Thomae*
 73. *Thomae*
 74. *Thomae*
 75. *Thomae*
 76. *Thomae*
 77. *Thomae*
 78. *Thomae*
 79. *Thomae*
 80. *Thomae*
 81. *Thomae*
 82. *Thomae*
 83. *Thomae*
 84. *Thomae*
 85. *Thomae*
 86. *Thomae*
 87. *Thomae*
 88. *Thomae*
 89. *Thomae*
 90. *Thomae*
 91. *Thomae*
 92. *Thomae*
 93. *Thomae*
 94. *Thomae*
 95. *Thomae*
 96. *Thomae*
 97. *Thomae*
 98. *Thomae*
 99. *Thomae*
 100. *Thomae*

CAPITULA

QVIBVS GRÆCI,
Et Rutheni à Latinis in re-
bus Fidei dissenserunt, post-
quam ab Ecclesia Ca-
tholica Græci
desciuere.

*Quod tuo nomine ante
biduum de me, Serē-
nissime Princeps, à
Senatoribus tuis qua-
situm est, scripto ut
exponerem, quid in-
ter Catholicam Romanam fidem, atq;
Ruthenicam esset discriminis, id foret
lōgius, quàm temporis adeò angustia-
tio patiatur; quod ad Serenissimū Po-
loniæ Regem in Liuoniam, atq; inde ad
Gregorium XIII. Pontificem Ma-
ximū, vnâ cum Oratore tuo, eas ob caus-
sas, quas nôsti, mihi præscriptum est.*

Capita quibus Græci & Rut.

Verumtamen, quoniã ex libro Gennadij Patriarchæ Constantinopolitani, qui sanctæ Synodo Florentinæ interfuit (quem librum propterea Senatoribus tuis ad te dedi) præcipua huius discriminis capita dignoscere poteris, agam brevissimè de summa rei; originem, ac tempus in primis attingens, quo Græci, à quibus Rutheni non integram, neq; re. Etam Christianæ fidei normam acceperunt, sese à Catholica Romana Ecclesia præciderunt. Id enim ad totam rem liquidius intelligendam maximè faciet. Dum stetit in Oriente sincerior fides, atq; simplicitas, Græci Primatum visibilis huius, ac militantis Ecclesiæ Petro Apostolo, eiusq; successoribus fuisse à CHRISTO Domino delatū credidere: sicq; vel in Conciliorum confirmatione necessariam esse agnoscebant Petri successorum auctoritatem, ad quos illa vox Christi Domini pertinebat; Petre, confirma fratres tuos: vel cū à diuersis hæreticis, & ab ipsis quoq; Imperatoribus, Patriarchæ, ac reliqui Orienta-

Lucæ 22.

les Pon-

les Episcopi affligerentur, ad vnā ipsam Pontificis Romani Sedem confugerent, ut defenderentur. Quemadmodum Sanctis, Ioanni Chrysostomo, Athanasio, et plerisque alijs contigit. Quin verò ex toto Orbe terrarum eandem ad Sedem Episcopi de quæstionibus fidei, de quibus alijs grauissimis rebus scribebant, atque ad iussu Pontificis Maximi Concilia vel cogeant, vel coacta petebant ut confirmarentur. Et à Pontifice Maximo Archiepiscopus Thessalonica (quæ Græciæ ciuitas est) delegatam acceperat potestatem, qua causas, & dissidia, si qua enascerentur in Oriente, decideret, ac qui nominarentur in Ecclesiis Episcopi, eos auctoritate Pontificis Maximi confirmaret, si confirmandi viderentur. Quòd verò isti Thessalonica Archiepiscopo ea potestas à summo Pontifice fuerit delegata, Leo primus, cui tui Rutheni fidem habent, ac qui tot ante secula fuit, testatur. At verò cum Constantinus magnus, Imperij sui Sede Bizantio delecta, Roma

Epist. 1. &
2. ad Inno.
Sozomen.
lib. 3. hist.
cap. 7.

Epist. 84

Capita quibus Græci & Rut.

Christi Vicarijs Diuino afflatus numine cessisset, Græci, qui tantò magis ea re Petri Sedem suspicere, ac venerari debuissent, sic terreni Imperatoris præsentia inflati sunt, vt ab eo, potius, quàm ab instituto CHRISTI, quo Sedes Petri omnibus prælata fuerat, Constantinopolitanæ Ecclesiæ dignitatẽ æstimare voluerint. Itaq; anno Domini super trecentessimũ octogesimo primo, Episcopum Constantinopolitanum, qui antea ne Patriarcha quidem fuerat, tribus Orientis Patriarchis antepondere, & secundum à Romano Pontifice facere voluere, sicut ex Concilij Constantino-politani primi, canone quinto patet. Deinde ne hoc quidẽ cõtenti, anno CCCCLI. eundem Constantinopolitanum Episcopum Romano Pontifici parem efficere conati sunt, vt ex Synodi Chalcedonensis actione sextadecima constat. Sed neque inter hos terminos constiterunt. Nam propè Sexcentessimum à CHRISTO nato annum, Episcopum Constantinopolitanum Oecumenicum, id est, orbis terræ

bis terræ Episcopum, siue vniuersalem vocare sunt ausi. Quod S. Gregorius primus pluribus Epistolis ad Ioannem Episcopum Constantinopolitanum, atq; ad Imperatorem Mauricium, et ad Imperatricem Constantiam, atque ad Patriarchas Orientis, planissime tanquam blasphemiam contra CHRISTI Domini institutum confutauit. Deniq; anno M. LIV, (vt superbia semper ascendit) varijs hæresibus, & peccatis Oriens lucem veritatis amisit. Episcopum enim Constantinopolitanum non solum Petri successoribus parem esse Græci dixerunt, sed eumentitis calumnijs eos anathemate ferire, ac Latinos ex Ecclesijs, quas Bizantijs habebant, eijcere sunt ausi.

Quibus ex rebus facile intelligis, Græcos, cum ista Gregorio primo Pontifice Maximo (& quidem viro sanctissimo) sunt ausi, non ob peccata Pontificum, quæ fallaciter à quibusdam Græcis prætexuntur, sed quia excæcuerat eos tumor, atq; mendacium, ordi-

Vide Epist. Leo. 9. Anselmum li. de Spiritu sancto. Siebert. in Chronicis. Antonin. lib. 3. hist. tit. 22. cap. 15. pag. 11.

Capita quibus Græci & Rut.

nem à Christo constitutum, voluisse perturbare, atq; perrumpere. Sed (gratia Deo) ipsi perturbati sunt, atq; perrupti: ipsi mancipia Turcarum effecti: ijs libri, & ipsa Sanctorum Patrum corpora adempta, & ad vnam veram Ecclesiam Catholicam Romanam translata: ijs deniq; sic sublata auctoritas est, ut ne vnam quidem vnquam Synodum cogere potuerint, cum tamen post septimam Synodum plus quam decem Generalia Concilia coegerit Sedes Apostolica. Quo temporis spacio quater & decies suos agnouit errores Græcia. Sed (ut S. inquit Iacobus Apostolus) considerans se in speculo, ac maculas suas videns, abiuit retrorsum, & ad vomitum redijt. Tandem cum securim ad radicem Deus iustus iudex apponere, sterilemq; illam ficum vellet exscindere, Synodum Florentinam cogi iussit, cui cum Constantinopolitanus Imperator, cæteriq; Orientales interfuis-
sent, veritate agnita, dedere dexteras Apostolicæ sedi, & quos hauserant

errores,

Iacob. 1.

Concilium
Florentinū

errores, hos, Patribus Græcis publicè perlectis, quos sanè ipsimet ex Asia, & Græcia secum attulerant, eiurârūt. Quorum ij præcipui erant, quos Gennadius, qui postea eorum fuit Patriarcha, ijs in capitibus de Primatu Petri, refellit, quæ tibi Ruthenicè versa tradenda curavi. At quoriam quam lucem hauerant, eam paulò post eorum plures depulère, factum est Diuinitus, ut Constantinopolitani, & Græci, Imperium, fidem Orthodoxam, ac splendorem omnem amitterent; (dilexerant enim plus tenebras, quàm lucem) atq; ita in tenebras interiores, & exteriores traditi sunt; super cordibus adhuc velamen habentes, ut in quo sæpe conuicti sunt, & iudicio suo ipsorum condemnati, id confiteri iam nolint.

Et illud sanè primarium inter Catholicos & Orientales erat discrimen, quòd hi putabant temerè, ac contra Cõcilia, quæ præcessère, additum esse Symbolo, Spiritum sanctum à Patre, & à Filio procedere. Verùm Orienta-

Primum caput dissensionis de processione Spiritus sancti.

les ex

Capita quibus Græci & Rut.

les ex verbo Dei, & Patribus Græcis intellexerunt, à Latinis non duo, sed vnum tantum principium fieri, addita q̃ illa verba (ex Filio) ad quorūdam hæresim declinandam. Quæ declaratio necessaria antea nō erat, quòd error ille non apparuerat: Pontifices autem Maximi, qui primas Synodos coegerunt, & alij quoq̃ Sanctissimi Patres Græci, qui ijsdem interfuere, eandem processionē ex Patre, et Filio testati sunt: ut ex Sanctis Athanasio, Basilio, Gregorio Nysseno, Chrysostomo, Anastasio, Concilio Ephesino, atq̃ alijs ostensum est; cū disertissimè scripserint à Patre & Filio mitti, procedere, prodire, profluere Spiritum sanctum. Quāobrem etiam ex sanctissimis Pontificibus, & Patribus Occidentalis Ecclesiæ hæc veritas comprobata est; cū eorum Patrū sententijs pro veritate fidei promulgatis, qui non crediderint, anathematis poenæ à quinta, sexta, et septima Synodo, subijciantur.

Porro quoniam quidam, nescientes

quid

Lege Gen.
nadium.

quid dicerent, audebant asserere, Latinos in excommunicationem incidisse, quòd in Constantinopolitana Synodo anathema erat latum aduersus eos, qui sentirent, aut docerent aliter, quàm illa in Synodo fuerat decretum, aut quàm Ecclesia eo tempore sensisset: edocti sunt, nunquam aliter Ecclesiam Latinam sensisse, aut docuisse; verum enim uerò aliter sensisse Macedonium, & Eunomium, aliosq; eiusmodi hæreticos, ad quos Anathema illud pertinuisset. Quamobrem cum Græci sæpius sese errasse animaduertiſſet, sæpius item (ut dictum est) cum Ecclesia Occidentali consenserunt, sicuti & in Synodo Florentina, atq; ante plus quàm Trecentos annos fecerant, in Generali Synodo Lugdunensi, Gregorio decimo Pontifice Maximo, cum Græci Episcopi eò venientes, tam reliquorum Orientalium, quàm Imperatoris Constantinopolitani nomine, publicè professi sunt, Spiritum sanctum æternaliter ex Patre, & Filio, non tanquam duobus princi-

Capita quibus Græci & Rut.

pijs, sed tanquam ex vno principio, non duabus spirationibus, sed vna spiratione procedere. Hoc verò coram illa tota Synodo ter Græcè, ac ter Latine cū ijs verbis, *SECUNDM SCRIPTRAS, FILIO QVE*, similiter decantârunt.

De pane
Azyino.

Erat deinde alterum discrimen de azymo pane, quo Latini in conficiendo Diuino Sacramento vtuntur. Sed Orientales item intellexêre, hunc ritum, non sine afflatu Spiritus sancti, Occidentalibus Ecclesijs ab Apostolis Petro, & Paulo fuisse traditum. Quod cū optima ratione fieret, reliquerunt tamen Orientalibus integrum, vt ipsi in fermentato non sine laudibili ratione consecrarent. Dum enim (vt inquit eorum Patriarcha Gennadius) ab Eucharistiæ consecratione materia tritici, Sacerdos, locus, intentio, & verba non absint, quæ quidem instituit Christus, amplius requirendum non est. Sed & agnouêre Orientales, Occidentis Ecclesiam bona, & laudabili ratione azymum

num in usu habuisse, quòd Dominus si-
ne vlla commixtione suscepit carnem:
cùm qui fermentatum offerunt, id spe-
ctent, quòd ex fermento farinæ com-
mixto, verbum Patris indutum carne,
verum Deum, & verum hominem fuis-
se designetur. Sed siue in azymo, si-
ue in fermentato id fiat, Domini et Sal-
uatoris corpus sumimus: nec propterea
duo Christi credendi sunt, alter in A-
zymo, alter, qui in fermentato confi-
ciatur.

Quòd autem hoc non sit Iudaizare,
cùm CHRISTVS in agni coena in
azymo consecrauerit, iusseritq; idem
facere, quod ipse fecit, cumq; non pro-
pterea Iudaizemus, si aqua in Bapti-
smo vtamur, qua in suis baptismatibus
Iudæi vtebantur: Sancta Synodus Flo-
rentina, & Gennadius ipse, quem tibi
Græcum & Latinum tradidi, solidis-
simis rationibus ex verbo Dei, & Pa-
tribus ostendunt.

Purgatorium autem ignem esse, in
quo animæ expiantur, ac post expia-

N

tionem

De Purga-
torio, Bea-
titudine
Sanctorū,
& Primatu

Capita quibus Græci & Rut.

tionem in cœlum ante extremum iudicij diem ascendunt : animas item fidelium ante eundem iudicij diem cœlesti felicitate perfrui : ac Pontificibus Romanis curam vniuersalis Ecclesiæ vsq; ad consummationem sæculi fuisse in Petro Apostolo delatam, sic euidenter ex eodem verbo DEI, & antiquissimis Patribus ostensum est, vt certissimè sperem de misericordia Dei, si quis vel Synodum Florentinam, vel ipsum Gennadiū Patriarcham Constantinopolitanum attentè legerit, eum cogniturum verissimam & vnicam fidem, sine qua nemini vquam ad cœlestem gloriam aditus patebit.

Vbi ergo Græci hæc didicerunt; & inde etiam intellexere Sanctam Petri Sedem, & quæ ab ea regitur, Catholicam Romanam Ecclesiam, neq; posse errare, et verò ipsam à CHRISTO Domino, ad veram populis doctrinam tradendam, Spiritum sanctum accepisse: facillimum fuit, reliquas nugas, & historias falsas, atq; eas, quæ Latinis obij-

ciebantur,

ciebantur, calumnias, vel mendacia diluere.

Primum enim, quòd Græci aliqui obijcere ausi sunt, post septem prima Concilia Generalia, nullum aliud esse cogendum: Vbinam CHRISTVS hoc dixit? Ecquis alligauit verbum Dei? Quis Spiritum sanctum obmutescere fecit, quin emergentibus erroribus, et hæresibus, Ecclesia vsq; ad extremum huius mundi diem Christianæ concordie consuleret, ac per Concilia Generalia, generalibus morbis remedium adhiberet? Verùmtamen cùm Græci viderēt, sine vno Pastore visibili, quem, vt necessario, ita sapientissimè, CHRISTVS Dominus reliquit Ecclesiæ, sese nunquam vlla posse legitima Cõcilia cogere (quamobrem varijs quoq; dissidijs, & erroribus inter sese dissecti sunt) Romanæ autem Catholicæ Ecclesiæ cerne-
rent auctoritatem suam in cogendis ac confirmandis Concilijs Generalibus integram restare; ac inde factum fuisse, vt plures alias Synodos, sicut dictum

Capita quibus Græci & Rut.

est. post septem illas priores eadem Apostolica Romana Sedes indixerit, ac confirmârit, (quemadmodum item paucos ante annos Synodum Tridentinam aduersus Lutheranam, et alias hæreses) propterea iſdem Græci eo mendacio veritatem tegere voluerunt, quasi septima Synodus aliorum Conciliorum sustulerit, aut (si Deo placet) tollere potuerit facultatem eam, quam Christus ipse Ecclesiæ suæ in perpetuum tradidit.

De rituum
diuersitate.

Quod autem ob varios in Ecclesiâ ritus, quos prudenter, ratione diuersarum gentium, Apostoli instituerunt, religionem lædi, aut imminui Græci putassent, si alij in Occidēte quàm in Oriente retinerentur (quamuis etiam in ipso Oriente sint plures, atque diuersi ritus inter Syros, Maronitas, Aethiopes, Armenos, Græcos) id facile ostensum est orthodoxæ fidei obesse non posse, si vnaquæq; Prouincia cum charitate, & vnione seruaret, quæ à suis Apostolis, vel legitimis eorum successoribus accepisset.

Itaq;

Itaque quod ad Baptismum attinet, qui apud Græcos, & Ruthenos integra corporis immersione, aut capitis perfusione fit in Occidente, utrobique idem re ipsa est. Corporis enim toti immersioni Sancti Dionysius Areopagita, & Cyrillus Episcopus Hierosolymitanus: capitis verò perfusioni S. Clemens in Apostolicis constitutionibus testimonium reddunt. Itaque si quis Latinus Græcum infantem, Græco ritu baptizatum, sicut, & si quis Græcus Latinum ritu Occidentalis Ecclesiæ baptizatū rebaptizaret; aut hunc, vel illum fuisse vero Christi baptismo baptizatum non crederet, pessimè crederet, ac pessimè faceret.

Negāt porrò reliqui Græci esse plus quàm vnā Chrismatis vñtionem, qui error manifestissimus est contra verbum Dei, & S. Clementem, ac constitutiones Apostolicas, & contra S. Dionysium Areopagitam, Cyrillum Hierosolymitanum, & S. Melchhiadem Pontificem, & Martyrem. Proinde

De Baptismi ceremoniis.

De Vñtione Chrismatis Ecclesiast. hierar. ca. 4. Catechesi 3. Mystagog. Epist. ad Episcopos Hispā

Capita quibus Græci & Rut.

mirandum non est, si Græci ubi Sacramentum Confirmationis ritè non susceperunt, infirmati sunt in fide, & à Turcis perfidis Christi hostibus pessima quæq; adhuc patiantur.

De Diuortio.

Matrimonium ex Christo, sanctaq; vniuersali Ecclesia indissolubile est, quamdiu alter coniugum vixerit: Græci autem diuortium ita permittunt, ut superstitè altero coniugum, alter vxorẽ ducere possit: quod mirum non est, cum diuortium ab Ecclesia Catholica fecerint, cuius coniunctio indissolubilis cum Christo capite per matrimonium designatur, quod D. Apostolus Paulus propterea vocat magnum Sacramentũ.

Ephes. 5.

De Cœlibatu.

Sacerdotes Græci vxorem ante Sacerdotium ducunt, & in Sacerdotio ea vtuntur. Latini autem cœlibatum seruant, quod quidem melius est, tum ad tractanda Diuina mysteria, ut sint Sancti corpore & spiritu, tum quoniam negocijs temporalibus, & filiorum carnalium propagatione implicari non debent, qui spiritualibus rebus vacantes

super

Superaccincti esse debent ad proximos
adiuuandos, Sacramentaq; dies & no-
ctes, viuis, et moribundis ministranda.

Aliqui Orientales de ieiunio magno
Catholicos abscindere hebdomadam o-
biciabant, sed facile fuit illis ostende-
re, Catholicos, à tempore Apostolo-
rum Petri, & Pauli, vnā integram
Quadragesimam accepisse, quam ieiu-
narent. Quæ quidem vitæ CHRISTI
imitationem habet, sicut B. Ignatius
scribit ad Philippenses, scilicet, quòd
ad Christi Domini exemplum, quicun-
que id præstare possumus, totidem di-
es ieiunare debemus. Quòd si quis heb-
domadam, & plures quoq; dies Qua-
dragesimæ velit adijcere, quibus se ad
ieiunium illud melius præparet, id in-
tegrum cuiuslibet relinquitur: sicut &
laudabile est (quod etiam plures faci-
unt apud nos religiosi viri) non vnā
tantum, sed plures Quadragesimas
quoq; facere. Quòd verò Telesphorus
Pontifex Maximus suaserit, ut (quod
& ante illius tempora fiebat) septem

De ieiunio
Quadrages-
simæ.

Epist. ad v-
niuersos d.
4. ca. statu-
imus.

Capita quibus Græci & Rut.

hebdomadas plenas ieiunaretur, id Clericis, & Monachis proposuit: quod etiam plerique observant, quanquam non fuerit, tanquam rigida lex omnibus imposita. Porro in Ecclesiis Catholicorum per totum Orientem et Occidentem, alij secunda, alij quarta feria ieiunium incipiunt: ac tamen nulli vis inferenda est, dum tamen quadraginta dierum ieiunium expleat, ad Christi imitationem (quātum hominibus licet) quibus exemplum dedit, ut quemadmodum ille fecit, ita & nos faciamus. Sic enim S. Ioannes Damascenus in libello, quem de ieiunijs ad Cometam scripsit, postquam de Orientalis ieiunii more, qui etiam in Occidente ex parte servatur, locutus est, Hæc est, inquit, Regula, & lex Ecclesiæ, quam in sancta Christi resurrectione servari scimus: sed abundare in bono, & ἐπιπλεῖν τῇ ἀρετῇ id est, & exuberare virtutem, non est improbandum, sed potius Deo & hominibus prudentibus gratum: ita tamen, ut vis nulla fiat, nec imponatur

necessi-

necessitas, sed suasio adhibeatur; nunc
 praesertim in hac temporis difficultate.
 Vtrumque enim nunc utile est, & neces-
 sarium; addere ad bonum, & à vio-
 lentia abstinere. Deinde subiungit: Quis
 iuberet, ut per vniuersum vitæ tempus
 vnum ieiunium esset? Verum alius est
 modus admonitionis, alius legislationis:
 satis sunt, quæ à Spiritu sancto sancita
 sunt: *υποταγητω τω κυρι ως ος ο θανηται τω κυρι*
 id est, Admoneatur accretio, siue acces-
 sio boni. Hæc Damascenus.

Quin verò, cū charitas sit finis præ-
 cepti Domini, lexque omnis ad eam refe-
 renda sit, nec ieiunium ad destruendam
 naturam, sed ad perturbationes animi
 domandas, & ad animum ad cœlestia
 excitandum institutum sit: propterea
 ægrotis, & debilibus (si opus sit) da-
 re cibum, qui bene valentibus interdi-
 ctus est, id nullo cum scrupulo faciendū
 est. Vt enim inquit D. Paulus Apo-
 stolus, pietas ad omnia utilis est. Tum
 autem ægrotis cibus non datur, ut cibus,
 sed ut medicina, quoniam DEus ex al-

1. Timo. 4.

Capita quibus Græci & Rut.

Eccl. 38.

tissimis (ut inquit Scriptura) creauit eam. Neq; vero Orientales à Latinis in fide discrepant , quòd non solum ij longinrem Quadragesimam , quàm Latini , ieiunant , verumetiam alijs anni temporibus plura videantur habere ieiunia. Quæ enim erat necessaria Ecclesiæ , pro ratione temporum & locorum , siue Apostoli , siue qui ijs successerunt , Spiritu sancto dictante , tradidère. Nec tamen Latini Græcorum ieiunia improbant , licet Græci haud semper ea rectè præstant ; cum sæpius eo die ieiunij comedant , potationibusq; plus æquo , ut tua Serenitas scit , indulgeant : ne quis ista specie , ac nomine potius , quàm re abstinentiæ , se , atq; alios decipiat.

Ieiunia Vigiliarum,
& Quar-
or tēporū.

Porro Latini in peruigilijs Apostolorum , aliorumq; aliquot festorum dierum , uti præsertim Saluatoris nostri , ac Beatissimæ Virginis , ieiunant , quò diem insequentē vegetiores orando , pijsq; operibus faciendis , visitandis carceribus , & nosadochijs , consolandis afflictis , inuisendis ægrotis possint impendere.

pendere. Duodecim præterea dies sunt, qui in quatuor anni tempora distribuuntur (adnumeratis tamen tribus ijs diebus, qui in tempus incidūt Quadragesimæ) quibus iuxta antiquissimum Apostolorum exemplum ieiunant, ut ea fiat ab Episcopis recta spiritualium operariorum Ordinatio, quā ipsimet Apostoli ieiunantes, & orantes fecerunt, cum Paulum, & Barnabam, impositis eis manibus, Sacerdotes creârunt.

Cum autē Græci, aut alij obijcerent, ex Epistola D. Ignatii ad Philippenses, & ex Concilio Gangrensi, atq; ex Apostolicis Canonibus, nō esse Sabbatho, ac die Dominico ieiunandum: Latini illis ostenderunt, eum non ieiunandi Sabbatho ritum, Ecclesijs orientis traditum fuisse, cum ob Simoniacos in Oriente ortos (qui mundum, à cuius creatione Deus Sabbatho requieuit, opus eius esse negabant) tum quia diuinitus afflati Apostoli prænoscebant, futuros quoq; hæreticos in Oriente Manichæos, Eustachianos, Marcionistas, Lampetia-

nos,

Actor. 13.

De ieiunio Sabbathi.

Capita quibus Græci & Rut.

nos, & Messalianos, qui in Paphlagonia apparuerunt; qui quidem Sabbatho simulatè ieiunabant in contumeliam Resurrectionis CHRISTI, cui Resurrectioni à vespera Sabbathi (ut ait Magnus Leo Pontifex in Epistola lxxxix, Cap. I.) initium constat adscribi. Porro eam fuisse causam prohibendi ieiuniū Sabbathi, Synodus Gangrensis ipsa, & S. Anastasius Patriarcha Antiochenus exponunt, cum inquirunt, illos Sabbatho, & die Dominico ieiunare, *περὶ τῆς νουμίζουμένης ἁσκησίας* id est, ob simulatam abstinentiæ exercitationem. Porro quia in Occidente eadem causa nō erat, nec illa hæresis vigeat, prohibitum non est, quin ipsa die Sabbathi alium ad finem (de quo mox dicetur) ieiunare, siue à carnibus abstinere cum laude possent.

De abstinentia ferriæ quartæ

Cum etiam aliqui mirarentur, quod quarta feria Latini non ieiunarent, aut à carnibus non abstinerent; Latini illos docuere, non deesse apud sese, qui diem illum religiosa abstinentia observarent.

Sed ut

Sed ut antiquitus quædam fuere indicta in commune ieiunia (quæ Synodus Gangrensis appellat ^{ΕΙΣ ΤΟ ΠΟ. ΠΟ.Ν} tradita) sic fuisse alia non in commune tradita docuerunt, quæ pro ratione locorum, varijs observanda diebus, ab Apostolis relicta fuissent. Orienti enim ieiunium quartæ, & sextæ feriæ; Occidenti autem feriæ sextæ, ac Sabbathi; utriq; verò Quadragesimam, seu ieiunium magnum in commune præscriptum. At verò, ut Orientalis, sic Occidentalis abstinentiæ consentanea rationi causæ est, & decorus in Ecclesia Dei cultus. Apud Græcos quidem quarta, et sexta ferijs, quòd ablati eus fuerit sp̄s: (Feria enim quarta, Domini proditionem pactus est Iudas, Sexta verò crucifixus est pro nobis benignissimus Dominus) sed apud Occidentales feria sexta ob eandem, quæ dicta est, causam: Sabbatho verò, quòd & in sepulchro latuit; & qui dies erat quietis Iudæis, nobis adhuc fuit doloris; utq; reliquias illorū Sabbathismi iam Chri-

Capita quibus Græci & Rut.

stiani nolle se indicarent; qui & ad
diei insequentis Dominici celebrandam
festiuitatem, & ad communionem Eu-
charistiæ plerumq; se præparabant, ac
præparant. Porro tantum abest, vt
ob hanc causam Ecclesia Latina ritum
illum Orientis damnet, vt etiam (quod
quidem ad eas Ecclesias attinet) eum
defenderit, sicut B. Augustinus con-
tra Vrbicum, & Tertullianus Apo-
logetico fecerunt. In quo sicut Eccle-
siæ Catholicæ ingenuitatem agnoscere
possunt, ita ijs esset faciendum, si ab
eodem Capite, quod est Christus Do-
minus, eundem Christi Spiritum se ac-
cepisse possent ostendere. Illud verò
discrimen in fide non est, quòd Mona-
chi, & Episcopi Orientales à carnibus
abstineant: quodq; Occidentales Mo-
nachi (licet complures eorum carnes
non edant) & Episcopi Latini earun-
dem carniū esum sibi non interdican-
t. Nam neq; Apostoli omnes præter ie-
iuniorum dies, perpetuò à carnibus ab-
stinuerunt, nec Christus perfectionis

omnis

De absti-
nētia Mo-
nachorum
& Episco-
porum.

omnis auctor, & fons id fecit: quamuis integrum unicuique reliquerit, ut pro arbitrio suo, dataque gratiae coelestis mensura, id genus vitae eligeret, cui se idoneum fore censeret, & ad quam capescendam à Domino vocaretur. Quin verò si diuersitas hæc pertineret ad negotiū fidei: pertineret item illud, quòd in Ecclesiis Catholicorum per Occidentem, & per Orientem alij in pane et aqua ieiunant, alij piscibus, alij solis herbis, & leguminibus, alij aridis tantum (quod genus ieiunij Græci vocant *Exepoyia*) atque ex his alij plus, alij minus sumunt; alij rursus usque ad vesperam, alij usque ad nonam prandium differunt, alij usque ad meridiem tantum; & horum pars usque ad posteram diem abstinet, pars paululum degustat.

Cum quidam Græci obstreperent, quòd aduersus Apostolorum decretum, à suffocato & sanguine non abstineamus; à Latinis edocti sunt, id aduersus idolorum cultores latum fuisse, qui immolatum, & idolothyum edebant,

De abstinentia à suffocato & sanguine.

Capita quibus Græci & Rut.

I. Cor. 10.

aut calicem, quem Apostolus vocat
Dæmoniorum, bibebant: seruandum au-
tem esse, sicut & à Catholicis serua-
tur, decretum illud, ubicunq; inter gen-
tes, quæ idola adorant, immolatitia
sint. Porro eo decreto immolatitia, non
autem reliqua fuisse prohibita, grauis-
simi testes sunt B. Cyrillus Hieroso-
lymitanus in quarta Catechesi, Iustinus
Martyr quæstione XLV. Gregorius
Nazianzenus Sermone in sanctum Pa-
scha, Origenes in lib. VIII. cōtra Celsū,
& Magnetes antiquissimus auctor lib.
3. Apologiæ pro Euangelio, contra The-
ostenem Euangelia calumniantem. Qui
omnes summæ auctoritatis Patres in
Oriente vixerunt, ne quid dicā de Ter-
tulliano, qui fuit Aphricanus, id ipsum
in Apologetico antiquissimè compro-
bans.

De signo
Crucis.

De signo crucis, quod Rutheni ad læ-
uam finiunt, quoniam Filium ad Patris
dexteram confidentem ipsi putant ea
consignatione designari, quam, cūm Fi-
lium nominant, ad dexteram faciunt,

non val.

non valde laborabimus. Nos enim alteram piam, & mysterij plenam nobis sanctæ crucis signo consignandi consuetudinem habemus: qui ut illorum non improbamus sensum, atq; pietatem (si alioquin absit ab errore) sic laudare nō possumus, quòd cūm sese ad sinistram signo crucis muniunt, id propterea sese facere putent (sicut à tuis mihi relatum est) quòd ad sinistram Patris Spiritus sanctus assideat. Est enim, Srenissimè Princeps, de Sanctissimæ Trinitatis mysterio multò altiùs, quàm pro humano captu, ac rebus, quæ sub sensum cadunt, credendum, & iudicandum. Ceterùm nostræ consignationis hæc est ratio, ut cūm eam à capite inchoamus, inde Patrem caput, et fontem omnium bonorum, atq; adeò primarium fontem reliquarum personarum sanctissimæ Trinitatis agnoscamus. Cūm verò tres primos digitos dexteræ demittentes, nomen Filij nominamus, tum eiusdem in ventre Beatissimæ Virginis incarnationem recordamur, qua recor-

Capita quibus Græci & Rut.

datione testamur mysterium illud æternis temporibus tacitum, Angelis, & mundo, (sicut testatur Apostolus) innotuisse; erga nos verò summum omnium beneficium fuisse collatum. Ad lævam porro, ac dexteram pectoris partem Spiritus sancti nomen adsciscimus, ut eum à Patre & Filio procedentem, (sicut re vera procedit) ac contra impiam Eunomij hæresim, aliosq; hæreticos, utriq; consubstantialem, & ab utraq; distinctam personam confiteamur. Sic autem nos finimus eam consignationem ad dexteram, quòd in Diuinis Scripturis dextera perfectionem significat, nobis autem semper ad perfectionem tendendum sit. Nam & id Dominus Deus potissimum vult, qui omnia, quantum in se est, perficit.

De ratione
pingendi
imagines.

Quòd autem Rutheni tui mirentur, nos p̃ys imaginaibus nomina eorum Sanctorum, quos repræsentant, non semper (ut ipsi faciunt) adscribere; scito si nomenclaturum illorum adscriptio ideo necessaria est, ut quos Sanctos repræsentent,

ex ea

ex ea sancti illi viri agnoscantur, iam eam haud necessariam esse ijs, qui illas agnoscunt: Catholicis autem primo aspectu innotescere CHRISTVM crucifixum, Beatissimam virginem, et plerasq; alias Sanctorum imagines, quis dubitet? Præterea, si nominis adscriptio necessaria sit, quid illa faciet idiotis legere nescientibus, quales pleriq; omnes sunt Rutheni, cum potius ipsæmet imagines loco literarum, & scripti, idiotis adhibeantur? Quod si dixeris (ut mihi tui dixere) in ipsa nominis adscriptione virtutem aliquam consistere, tu sapiens es, qui intelligas in notis eiusmodi nullam, sed in sensu ac viva fide sitam esse vim, atq; virtutem. Ac tamen non improbamus eorum consuetudinem, qui pietate, non superstitione adducti, nomen imaginibus adscribunt, ut alij (cum quod ignorant, intelligant) ea etiam ratione, pias à prophanis imaginibus dignoscant: quod Janè crebro Latini quoq; Catholici faciunt.

ERRORES ALII RV-
thenorum , qui Orientale
schisma sequuti sunt , post-
quam Græciab Eccle-
sia sese præcide-
runt.

De forni-
catione.

Errant Græci, cum
dicunt, simplicem for-
nicationem non esse
peccatum. Dicunt enim
contra illud CHRIS-
TI Domini, Math.

15. De corde exeunt cogitationes malæ,
homicidia, adulteria, fornicationes, fur-
ta, & similia, quæ coinquinant homi-
nem: ac contra illud Pauli 1. Cor. cap.
6. Neque fornicarij, neque adulteri, &c.
Regnum Dei possidebunt. Errant, cum
dicunt, præstantissimum Eucharistiæ
Sacramentum in die cœnæ Domini, nem-
pe feria quinta maioris hebdomadæ con-

De Eucha-
ristia feriæ
quinte ma-
ioris heb-
domadæ.

fectum,

fectum, excellentioris esse virtutis, & efficaciam, quam alio quolibet die consecratum. Eadem enim semper est virtus Divini verbi, cum à Sacerdote iuxta Domini præceptum profertur: Hoc est corpus meum. Neque enim una plus quam altera dies, sed instituti, ac voluntatis Dei ratio huic sancto Sacramento efficaciam, & vim suam tribuit, quocumque tempore id ritè celebretur.

Errant, cum dicunt, eos, qui sunt aliquibus peccatis inquinati, corpus CHRISTI Domini non recipere, cum ad altare Domini accesserint. Verè enim illud sumunt, licet indignè, & ad iudicium accipiant, non dijudicantes corpus Domini, ut Apostolus ait.

Errant, cum primas nuptias admittunt; secundas damnant. Si enim alter coniugum mortuus sit, alter solutus est, ut iterum possit nubere: quod ex CHRISTI Domini verbo manifestè colligitur.

Errant, cum extremæ Vnctionis Sacramentum agrotantibus negant, ali-

Matth. 26.

De cōmunionē Peccatorum.

1. Cor. 11.
De secundis nuptiis
Mat. 10. & 19. cap.

De salute corporis à Sacramento Extre-

Capita quibus Græci & Rut.

mæ Vncti-
onis.
Iacob. 5.

quando ad salutem quoq; corporis pro-
desse, quamvis semper ad salutem ani-
mæ obicem non ponentis profit. Id e-
nim apertè Dei verbo, per Sanctum Ia-
cobum Apostolum prolato, aduersatur,
qui de hoc Sacramento loquens, ait: Et
oratio fidei saluabit, vel (vt Græcus
textus habet) sanabit infirmum; & si
fuerit in peccatis, remittentur ei.

De Vñura.

Luc. 6.
psalm. 14.

Errant, cùm peccatum committi ne-
gant, si quis ad vsuram alicui det. Di-
ctum est enim à CHRISTO Domino,
Mutuum date, nihil inde sperantes: et
à Dauidè Propheta. Eum, qui pecuni-
am suam ad vsuram non dederit, in ta-
bernaculo Dei habitaturum. Quamob-
rem qui dabit ad vsurã, nec respiciet,
is profectò in tabernaculo Dei non com-
morabitur.

De restitu-
tionè.

Exod. 22.
Luc. 3.

Errant, cùm ad vitam æternam con-
sequendam, non credunt necessariam
esse rei furto sublata restitutionem.
Scriptum est enim: Non furtum faci-
es, & Facite fructus dignos pœnitent-
iæ. Et Zachæus ait: Si quid aliquem

defrau-

defraudaui, reddo quadruplum. *At* Luc. 19.
 verò quonam modo fructus digni poenitentiae fient, nisi rei iniuste usurpatae fiat ipsius domino restitutio? Itaque pessimè facit Sacerdos, qui pro usura, furto, aut rapina manifesta, satis esse putet, si oleo simplici raptorem inungens, quem sibi aliquam pecuniae malè partae portionem cogat impertire, eundem absoluat, qui tamen coram Deo absolutus non est.

Errant, cum putant, non licere Christi Domini imaginem sculpi, non intelligentes sculptilia à Deo fuisse prohibita, ut pronos ad idololatriam Iudaeorum animos ab eadem auerteret? Verba enim haec, Non facies tibi sculptile, ad eos pertinebant, qui idola Beelzebub, Dagon, & aliorum daemoniorum sic adorabant, ut illis etiam immolarent, ac thui offerrent. Ac verò exoriente CHRISTI luce sic idololatria depulsa est, ut iam liceat veri Dei & hominibus CHRISTI IESU, Sanctorumque servorum suorum memoriam, omnibus

De ratione
formandi
imagines.

Exod. 20.

Capita quibus Græci & Rut.

pijs modis excitare, & ad mentem reuocare. Quin verò si illis verbis sculptas Sanctorum imagines existimant prohiberi: cur item picturam istarum, quales per multas Rutheni venerantur, non putant prohiberi sequentibus verbis? Neq; omnem similitudinem, quæ vel in cælo desuper, et quæ in terra deorsum. Cur item D. Nicolai sculptam alicubi habent imaginem, sicut ipsi tua in Russia his oculis vidimus?

De perpetuitate Sacerdotii

Error item sceleratissimus est, cum de mortua Sacerdotis uxore, creditur Sacerdos (si ritè initiatus sit) amplius non esse Sacerdos. Cum enim ab Episcopo character indelebilis Sacerdoti imprimatur (quod omnium Patrum sanctissimorum Occidentis, & Orientis unanimi fide constat) cur pereunte uxore, suus indelebilis ordo Sacerdoti pereat? An ab uxore forsitan Sacerdotium accepit, & non à CHRISTO per Episcopum? An non etiam inter Ruthenos plures Sacerdotes sunt vel Episcopi, vel monachi: qui cum uxorem non

habeant,

habeant, grauissimi testes sunt, Sacerdotium à CHRISTI instituto, non ab uxore pendere? Cùm etiam maximè deceat, vt cœlibatus Christiano Sacerdotio sit annexus.

Porro omnium errorũ is est tum certissimus, tum maximus, cùm extra Romanam Catholicam Ecclesiam Græci, & Rutheni aeternam se posse salutem adipisci opinentur. Neque enim verè Christiana Ecclesia est, quæ institutum à CHRISTO ordinem, aut potestatem non habet; nec, si quondam habuerit, adhuc retinet. Si autem quicunq; totam seruauerit legem, offendat autem in vno (vt S. Iacobus ait) factus est omnium reus: sanè qui traditam Petro à CHRISTO Domino potestatem, ac primatum in terris negauerit, aut fallaci fraude cogitauerit ipsam euanuisse, aduersus quam portæ inferi nunquam erunt præualituræ, iam condemnatus est, etiamsi pleraq; alia omnia credat. Quamobrem apud Deum neque Episcopi, neq; Metropolitæ ij censentur, qui

De spe salutis in schismate.

Iacob. 2.

Luc. 22.

ab eius in terris Vicario Pōtifice Maxi-
mo confirmati non sunt: dictum est e-
nim Petro, à CHRISTO Domino, qui
veritas est, quiq; non mentitur Deus,
Confirma fratres tuos. Atqui Eccle-
sia, quæ erat pascenda, & Episcopi,
qui erant sicut fratres confirmandi à
Petro, non tantummodò ad Petri, dum
viueret, tempora, sed vsque ad mundi
consummationem erant duraturi. Quod
S. Ioannes Chrysostomus LXXXIII.
Hom. in Matthæum innuens, Non di-
xit (inquit) non negabis, sed, Vt non de-
ficiat fides tua. Cura enim ipsius, &
fauore factum est, ne omnino Petri fi-
des euanesceret. Theophylactus item
in XX. caput Lucæ, Quamuis, (ait)
breui tempore cōcutiendus sis, habes re-
condita semina fidei: etiamsi folia ab-
iecerit spiritus inuadentis, radix tamen
viuet, & non deficiet fides tua. Et
Pontifex Maximus Agatho in Episto-
ls ad Constantinopolitanum Imperato-
rem, quæ in sextæ Synodi quarta acti-
one lecta est, ac postea in octaua ab om-

nibus

nibus comprobata. Hæc (inquit) est
veræ fidei regula, quæ et in prosperis ,
et in aduersis viuaciter tenuit Aposto-
lica CHRISTI Ecclesia, quæ per Dei
gratiam Apostolicæ traditionis nun-
quam errasse probatur, nec hæreticis no-
uitatibus vnquam deprauata succubuit.
Quia dictum est Petro, Simon, Simon,
ecce Satanas, &c. ego autem oravi pro
te, vt non deficiat fides tua.

Iam ex tam insignibus Patribus cer-
nis, sed multò liquidiùs ex sequentibus
agnosces, istos tuos, Metropolitam, &
Episcopos non legitimè, nec ritè sacra
administrare: tuumq; populum tantum
satis procul à recto Apostolicæ fidei
tramite deflexisse.

Porro si Occidens, aut Oriens, vllaùe
alia Christiana pars Orbis in aliquem
errorem (vt sæpe factum est) incide-
ret: ecquis sine visibili vniuersalis Ec-
clesiæ Præposito de fidei questionibus
iudicabit? Quis delectos à clero, aut à
Regibus nominatos confirmabit? Quis
schismata tollet? Quis hæreses damna-

bit?

Necessitas
iunni Pa-
storis.

Capita quibus Græci & Rut.

hit? Quis (addo) Principes ipsos maiore cum dignitate ad cōcordiam rediget? Quod tu tanti æstimasti, ut ad Pontificem maximum mitteres, quo ille bellum, quod inter te, ac Stephanum Poloniæ Serenissimum Regem ardebat, auctoritate, ac studio suo interposito restingeret. Confirma (inquit CHRISTVS) fratres tuos. Quod si sine confirmatione tua, Senatores tui nec ferre iudicium, nec legitimè administrare attributas eis Prouincias possēt: quis tam erit excors, ut spiritalis regni CHRISTI, id est, Ecclesiæ Dei uiuentis Episcopos existimet, vel à terrenis Principibus posse confirmari, aut qualemcunq; eorum nominationem apud CHRISTVM valere? Sic verò, ne in vanum curreret, aut cucurrisset, ipse met Paulus Apostolus, ascendit Hierosolymam ad Petrum, & Iacobum, ut suum cum eis conferret Euāgelium: cum tamen ille arcana Dei uidiſſet, quæ non licebat homini loqui; cumq; nec ab homine, neq; per hominem, sed à Deo ele-

Galat. 2.

2. Cor. 12.

Etiam

Etiam se fuisse, fidenter, ac verè testatur.

Sic B. Basilius, epistola Sabino Diacono ad Pontificem Romanum data. Re vera enim (inquit) dignum est excellentissima illa voce, qua te beatum prædicaui, quod pietati tuæ donatum à Domino est, scilicet, ut quod adulterinum est, à legitimo & puro discernas, ac fidem Patrum sine vlla subtractione prædices. Sic Synodus Ephesina ducentorum ex multis, ac varijs Prouincijs Episcoporum, in Epistola ad Cœlestinum Pontificem ait: Est enim nobis tam eximijs hoc in consuetudine positum, ut fulcra $\sigma\upsilon\gamma\gamma\mu\alpha\tau\alpha$ Ecclesiarum constituatis.

Sic Cyrillus, qui postea eidem Synodo, loco summi Pontificis Romani, præfuit, ad eundem Cœlestinum scripsit, cum ad eum, tanquam ad caput Ecclesiæ, de hæresi Nestorij referre necessarium esse duceret. Quandoquidem (inquit) Deus à nobis in huiusmodi causa vigilantiam nostram postulat, $\omega\gamma\gamma\alpha$

Basilius.

Cyrillus.

Capita quibus Græci & Rut.

μακρὰ ἔστι τῶν ἐκκλησιῶν τῶν παλαιῶν.
 μακρὴν δὲ τὴν σὺν ἡμῶν τὴν σὺν τῷ ἱεροῦ. id est, & di-
 uturnæ Ecclesiarum consuetudines per-
 suadent, ut cum tua Sanctitate hæc cō-
 municentur.

Apostolicæ
 Constitutiones.

S. Leo.

Sic Apostolicam cōstitutionem quæ
 in lib. VIII. Clementis cap. IIII. scri-
 pta est, secutus S. Leo Magnus septi-
 mo ad Anastasiū epistolæ capite scri-
 psit: De persona autem consecrandi E-
 piscopi, & de Cleri, plebisq; consensu,
 Metropolitanus Episcopus ad fraterni-
 tatem tuam referat, quodq; in Prouincia
 benè placuit, scire te faciat, ut ordina-
 tionem ritè celebrandam tua quoq; fir-
 met auctoritas. Ac paulò post in eo-
 dem Decreto præcepit, ut de electione
 Metropolitanæ referant Episcopi Pro-
 uinciales ad vicarium Pontificis Ma-
 ximi, Archiepiscopum Thessalonicen-
 sem, ut auctoritate sibi à Pōtifice Ma-
 ximo delegata firmetur. Ex ea enim
 epistola perspicui potest, summi Ponti-
 ficis Romani in Ecclesiis Orientis Vica-
 rium fuisse (ut suprà diximus) Archi-

episco-

episcopum Theſſalonicenſem, qui nomi-
 ne Pontificis, tanquam vniuerſalis Pa-
 ſtoris, tum Prouincias viſitaret longin-
 quas, tum alia conficeret, quæ ratio &
 neceſſitas poſtulaſſet. Cuius etiam au-
 ctoritatem, ne propter lōginitatem vr-
 bis Romæ mora interponeretur, Episco-
 porū confirmarentur Ordinationes, quæ
 ſine auctōritate ſucceſſoris B. Petri, fi-
 eri non poterant, vt idem S. Clemens
 eodem in loco teſtatur. Cū enim B.
 Petrus ſanciat, vt electionem Episcopi
 à Presbyteris, & populo factam, Me-
 tropolitanus, (quem vocat τὸν πρῶτον
 τῶν) approbet, ſi nihil obſtet; & rur-
 ſum idem cū duobus Episcopis Episco-
 pum ordinet: ſequitur, vt ex ipſius Pe-
 tri, & eius ſucceſſoris auctōritate, con-
 firmatio electionis factæ, & auctori-
 tas Ordinationis faciendæ pendeat. Sic

Sophroni-
 us.

chiam

Capita quibus Græci & Rut.

chiam eliguntur, (Episcopatum intel-
ligit) ad eos, qui in hierarchijs capeſcē-
dis, & administrandis maiores sunt,
omnino sincerè referant, quid sentiant,
& qui fide sint (ut Paulus illis tradi-
dit) ἀγαυὰς φάλῳς, id est, valde cau-
tè, ne in vanum currerent, aut cucurris-
sent. Itaq; subiungit. Huic nos consue-
tadini ſeruiētes, ad vos θεοσόφους qua-
lis ſit fides noſtra ſcribimus περὶ δο-
γματῶν id est, ut probetur: Scribimus
(inquam) ad vos, qui non ſolūm noſtris
discernere ἀπὸ τῶν νοθῶν τὰ δοκίμα
δόγματα id est, legitima dogmata, ab
adulterinis, ſed etiam περὶ ἀναπλη-
ροῦντα ἐλλείποντα, id est, ſupplere, quæ
deſunt poteſtis.

Sic rogat idem Sophronius Pontifi-
cem Maximum, ut quàm primūm Sy-
nodicam de fide ſua acceperit, reſcri-
bat literas, quibus exhilaretur ipſe So-
phronius, euangelizaturus (ut ait) τῇ
ὑμετέρῃ θεοδόχοιο γώσῃ, id est, ſa-
nitatem veſtram à Deo datam. Sanita-
tē fidei ſignificauit, imitatus Apoſto.

Tit. 1.

lum,

lum, cum ait, ut sani sint in fide.

Sic Petrus Patriarcha Constantino-
polititanus idem exemplum imitatus, &
Apostolicæ traditionis consuetudinem
secutus, de fide quoque sua ante quingen-
tas annos ad Leonem IX. per Synodi-
cam reculit; petijtque ut in fide, & sede
sua firmaretur, quod & ab eo obtinuit.
Quæ loca ex plurimis afferro, ut videas,
nec CHRISTI auctoritatem & ordi-
nem in successoribus Petri desuisse: &
intelligas (iterabo eadem, quæ attigi su-
prâ) nisi tui isti Metropolita, & Epi-
scopi in fide, & sede sua ab eodem Pe-
tri successore confirmantur, eos apud
Deum non haberi pro Metropolitanis, &
Episcopis legitimis, aut idoneis imper-
tiendæ cœlestis gratiæ dispensatoribus.

Inde autem factum est, ut cum Pa-
triarchæ Orientis firmitatem sanitatis
fidei suæ, à cœlesti sanitate capitis sui
Petri; id est, fidem suam à fide Ec-
clesiæ Romanæ, tanquam regula, ac
forma, Synodicis item literis descri-
psit; accipere desierunt, fidem, ut di-

Petrus Cō-
stantino-
polititanus.

Capita quibus Græci & Rut.

Etum est, ac sedium auctoritatem, vitæq; ipsius libertatem, facti infidelium mancipia, amiserint.

Habes, Serenissime Princeps, præcipua quædam capita discriminis & errorum, quibus Græci, & isti tui Rutheni inuoluuntur. Quoniam verò, ut dixi, ex quinque Gennadij Patriarchæ Constantinopolitani Tractatibus, quos tibi tradendos curavi, is, in quo de processione Spiritus sancti à Patre, & à Filio, ut summi momenti est, ita non facile ab istis Episcopis tuis (quod Theologi non sint, neq; Academias habes ubi ista exponantur) intelligeretur, eum ipse Tractatum in gratiam tuam, ad Dei gloriam, in eum modum et ordinem faciliorem redegei, quem tu huic scripto adiunctum videbis. Ipse tibi Spiritus sanctus illucescat, efficacissimaq; desideria suggerat, quibus tot populos, qui tuo imperio subiecti sunt, ad Orthodoxæ Catholicæ fidei lumen adducas.